

**ЗАКОН ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА
КОЛЕКТИВНО ДОГОВАРАЊЕ,
1981 (БР. 154)**

Сл. Весник на Р. Македонија, бр.55 од 16.04.2013 година

Член 1

Се ратификува Конвенцијата за колективно договарање, 1981 (бр. 154) усвоена на Генералната конференција на Меѓународната организација на трудот свикана во Женева на 3 јуни 1981 година.

Член 2

Конвенцијата во оригинал на англиски јазик и во превод на македонски јазик гласи:

C154 - Collective Bargaining Convention, 1981 (No. 154)

Preamble

The General Conference of the International Labour Organisation,
Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-seventh Session on 3 June 1981, and
Reaffirming the provision of the Declaration of Philadelphia recognising "the solemn obligation of the International Labour Organisation to further among the nations of the world programmes which will achieve ... the effective recognition of the right of collective bargaining", and noting that this principle is "fully applicable to all people everywhere", and
Having regard to the key importance of existing international standards contained in the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, the Collective Agreements Recommendation, 1951, the Voluntary Conciliation and Arbitration Recommendation, 1951, the Labour Relations (Public Service) Convention and Recommendation, 1978, and the Labour Administration Convention and Recommendation, 1978, and
Considering that it is desirable to make greater efforts to achieve the objectives of these standards and, particularly, the general principles set out in Article 4 of the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, and in Paragraph 1 of the Collective Agreements Recommendation, 1951, and
Considering accordingly that these standards should be complemented by appropriate measures based on them and aimed at promoting free and voluntary collective bargaining, and
Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the promotion of collective bargaining, which is the fourth item on the agenda of the session, and
Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention, adopts this nineteenth day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-one the following Convention, which may be cited as the Collective Bargaining Convention, 1981:

PART I. SCOPE AND DEFINITIONS

Article 1

1. This Convention applies to all branches of economic activity.
2. The extent to which the guarantees provided for in this Convention apply to the armed forces and the police may be determined by national laws or regulations or national practice.
3. As regards the public service, special modalities of application of this Convention may be fixed by national laws or regulations or national practice.

Article 2

For the purpose of this Convention the term *collective bargaining* extends to all negotiations which take place between an employer, a group of employers or one or more employers' organisations, on the one hand, and one or more workers' organisations, on the other, for

- (a) determining working conditions and terms of employment; and/or
- (b) regulating relations between employers and workers; and/or
- (c) regulating relations between employers or their organisations and a workers' organisation or workers' organisations.

Article 3

1. Where national law or practice recognises the existence of workers' representatives as defined in Article 3, subparagraph (b), of the Workers' Representatives Convention, 1971, national law or practice may determine the extent to which the term *collective bargaining* shall also extend, for the purpose of this Convention, to negotiations with these representatives.

2. Where, in pursuance of paragraph 1 of this Article, the term *collective bargaining* also includes negotiations with the workers' representatives referred to in that paragraph, appropriate measures shall be taken, wherever necessary, to ensure that the existence of these representatives is not used to undermine the position of the workers' organisations concerned.

PART II. METHODS OF APPLICATION

Article 4

The provisions of this Convention shall, in so far as they are not otherwise made effective by means of collective agreements, arbitration awards or in such other manner as may be consistent with national practice, be given effect by national laws or regulations.

PART III. PROMOTION OF COLLECTIVE BARGAINING

Article 5

1. Measures adapted to national conditions shall be taken to promote collective bargaining.

2. The aims of the measures referred to in paragraph 1 of this Article shall be the following:

(a) collective bargaining should be made possible for all employers and all groups of workers in the branches of activity covered by this Convention;

(b) collective bargaining should be progressively extended to all matters covered by subparagraphs (a), (b) and (c) of Article 2 of this Convention;

(c) the establishment of rules of procedure agreed between employers' and workers' organisations should be encouraged;

(d) collective bargaining should not be hampered by the absence of rules governing the procedure to be used or by the inadequacy or inappropriateness of such rules;

(e) bodies and procedures for the settlement of labour disputes should be so conceived as to contribute to the promotion of collective bargaining.

Article 6

The provisions of this Convention do not preclude the operation of industrial relations systems in which collective bargaining takes place within the framework of conciliation and/or arbitration machinery or institutions, in which machinery or institutions the parties to the collective bargaining process voluntarily participate.

Article 7

Measures taken by public authorities to encourage and promote the development of collective bargaining shall be the subject of prior consultation and, whenever possible, agreement between public authorities and employers' and workers' organisations.

Article 8

The measures taken with a view to promoting collective bargaining shall not be so conceived or applied as to hamper the freedom of collective bargaining.

PART IV. FINAL PROVISIONS

Article 9

This Convention does not revise any existing Convention or Recommendation.

Article 10

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 11

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 12

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.
2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 13

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.
2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 14

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 15

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 16

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides:

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 12 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 17

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

КОНВЕНЦИЈА ЗА КОЛЕКТИВНО ДОГОВАРАЊЕ, 1981 (бр. 154)

Генералната конференција на Меѓународната организација на трудот,

свикана во Женева, од страна на Управувачкото тело на Меѓународната канцеларија на трудот, на шеесет и седмата сесија, одржана на 3 јуни 1981 година и

потврдувајќи ја одредбата од Декларацијата од Филадельфија со којашто се признава „официјалната обврска на Меѓународната организација на трудот за унапредување на светските програми кај народите заради постигнување на ефективно признавање на правото за колективно договарање“ и утврдувајќи дека овој принцип е „целосно применлив на сите луѓе насекаде“ и

имајќи ја предвид клучната важност на постојните меѓународни стандарди содржани во Конвенцијата за слобода за здружување и заштита на правото за организирање, 1948 г., Конвенцијата за правото за организирање и колективно договарање, 1949 г., Препораката за колективните договори, 1951 г., Препораката за доброволно помирување и арбитража, 1951 г., Конвенцијата и Препораката за работни односи (јавна служба), 1978 г. и Конвенцијата и Препораката за трудова администрација, 1978 г. и

имајќи предвид дека е пожелно да се вложат поголеми напори за постигнување на целите од овие стандарди, а особено, општите принципи утврдени во член 4 од Конвенцијата за правото за организирање и колективно договарање, 1949 г. и во став 1 од Препораката за колективните договори, 1951 г. и

сметајќи дека овие стандарди треба да се надополнат со соодветни мерки што се засноваат на нив и да се насочат кон промовирање на слободно и доброволно колективно договарање и

одлучувајќи за донесување на одредени предлози во поглед на промовирањето на колективното договарање, коешто е четвртата точка на дневниот ред на сесијата и

утврдувајќи дека овие предлози ќе бидат во форма на меѓународна Конвенција,

на деветнаесетти јуни илјада деветстотини осумдесет и прва година, ја усвои следната Конвенција, којашто може да се цитира како Конвенција за колективно договарање, 1981 година:

ДЕЛ I. ПОЛЕ НА ПРИМЕНА И ДЕФИНИЦИИ

Член 1

1. Оваа Конвенција се однесува на сите гранки од стопанската дејност.
2. Степенот до кој гаранциите предвидени со Конвенцијата ќе се применуваат кај вооружените сили и полицијата се одредува во националните закони или прописи или националната практика.
3. Во однос на јавната служба, посебните модалитети во примената на оваа Конвенција може да се утврдат со националните закони или прописи или националната практика.

Член 2

За целите на оваа Конвенција, поимот *колективно договарање* се проширува на сите преговори што се одвиваат меѓу работодавачот, група работодавачи или една или повеќе организации на работодавачи, од една страна, и една или повеќе организации на вработени, од другата страна, заради

(а) одредување на работните услови и условите за вработување; и/или

(б) регулирање на односите меѓу работодавачите и вработените; и/или

(в) регулирање на односите меѓу работодавачите или нивните организации и организацијата на работници или организациите на работници.

Член 3

1. Каде што со националниот закон или практика се признава постоењето на претставници на работници, како што е дефинирано во член 3, потстав (б) од Конвенцијата за претставници на работниците, 1971 г., со националниот закон или практика може да се одреди степенот до кој поимот *колективно договарање* ќе се прошири, за целите на оваа Конвенција, на преговорите со овие претставници.

2. Во случаите кога, при усогласување со став 1 од овој член, поимот *колективно договарање*, исто така, вклучува преговори со претставниците на работниците наведени во тој став, се преземаат соодветни мерки, каде што е тоа неопходно, со цел да се осигури дека постоењето на ваквите претставници не се користи за подривање на позицијата на засегнатите организации на работниците.

ДЕЛ II. МЕТОДИ ЗА ПРИМЕНА

Член 4

Одредбите од оваа Конвенција се применуваат преку законите или прописите, освен ако не се применливи на друг начин, во согласност со националната практика, како што се арбитражни одлуки или колективни договори.

ДЕЛ III. ПРОМОВИРАЊЕ НА КОЛЕКТИВНОТО ДОГОВАРАЊЕ

Член 5

1. Се преземаат мерки за промовирање на колективното договарање во согласност со националните услови.

2. Целта на овие мерки наведени во став 1 од овој член 1 се следните:

(а) колективното договарање треба да им се овозможи на сите работодавачи и сите групи на вработени во гранките од дејноста опфатена со оваа Конвенција;

(б) колективното договарање треба прогресивно да се прошири на сите прашања опфатени со потставовите (а), (б) и (в) од член 2 од оваа Конвенција;

(в) треба да се охрабри воспоставување на правилник за работа, кој ќе е договорен помеѓу организациите на работодавачи и на работници;

(г) колективното договарање не треба да се отежнува со непостоење на правила за регулирање на постапката што ќе се применува или со несоодветност на таквите правила;

(д) телата и постапките за решавање работни спорови треба да се планираат на тој начин што ќе придонесат во унапредувањето на колективното договарање.

Член 6

Одредбите од оваа Конвенција не го попречуваат функционирањето на системите за индустриски односи, во рамката на механизми или институции за помирување и/или арбитража, каде што се одвива колективното договарање, во коишто механизми или институции, страните во процесот на колективно договарање доброволно учествуваат.

Член 7

Мерките што ги преземаат јавните органи за охрабрување и промовирање на развојот на колективното договарање се предмет на претходни консултации и каде што е можно, договор меѓу јавните органи и организациите на работодавачи и на работници.

Член 8

Мерките што се преземаат во насока на промовирање на колективното договарање нема да се планираат или применуваат со цел да се попречи слободата за колективно договарање.

ДЕЛ IV. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 9

Со оваа Конвенција не се ревидира ниту постоечка конвенција или препорака.

Член 10

Формалните ратификации на оваа Конвенција се проследуваат до генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот за регистрација.

Член 11

1. Оваа Конвенција е обврзувачка за оние земји-членки на Меѓународната организација на трудот, чиешто ратификации се регистрирани од страна на Генералниот директор.
2. Оваа Конвенција влегува во сила дванаесет месеци по датумот на регистрирање на ратификациите од две земји-членки од страна на Генералниот директор.
3. Следствено, Конвенцијата влегува во сила за сите земји-членки, дванаесет месеци од датумот на регистрирање на нивните ратификации.

Член 12

1. Земјата-членка што ја ратификувала оваа Конвенција може да ја откаже истата по истекот на десет години од датумот кога Конвенцијата за прв пат влегла во сила, преку акт испратен за регистрација до Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот. Ова откажување нема да има ефект додека не измине една година од датумот на кој што е регистрирано.
2. Секоја земја-членка што ја ратификувала оваа Конвенција и што во временски период од една година по истекот на периодот од десет години наведен во претходниот став, не го

искористи правото за откажување дадено со овој член, ќе биде обврзана за период од следните десет години, а потоа може да ја откаже оваа Конвенција по истекот на секој нов период од десет години согласно со условите предвидени со овој член.

Член 13

1. Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот ги известува сите земји-членки на Меѓународната организација на трудот за регистрирањето на ратификациите и актите за откажување доставени од страна земјите-членки на Организацијата.

2. При известувањето на земјите-членки на Организацијата за регистрацијата на втората ратификација, Генералниот директор ги известува земјите-членки на Организацијата за датумот по којшто Конвенцијата ќе влезе во сила.

Член 14

Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот го известува Генералниот секретар на Обединетите нации за регистрирањето во согласност со член 102 од Повелбата на Обединетите нации, наведувајќи ги деталите за сите ратификации и акти на откажување регистрирани во согласност со одредбите од претходните членови.

Член 15

Управувачкото тело на Меѓународната канцеларија на трудот, кога ќе смета за неопходно, доставува извештај до Генералната конференција за спроведувањето на оваа Конвенција и ја проверува подготвеноста на Конференцијата да го стави прашањето за нејзина целосна или делумна ревизија на својата агенда.

Член 16

1. Доколку Конференцијата донесе нова Конвенција за целосно или делумно ревидирање на оваа Конвенција, освен ако со Конвенцијата не се предвидува поинаку:

(а) ратификацијата од страна на земјата-членка на новата ревидирана Конвенција *ipso jure* вклучува откажување од оваа Конвенција, не доведувајќи ги во прашање одредбите од член 12 погоре, ако и кога новата ревидирана Конвенција ќе влезе во сила;

(б) од датумот кога новата ревидирана Конвенција влегува во сила, оваа Конвенција престанува да биде отворена за ратификација од страна на земјите-членки.

2. Оваа Конвенција во секој случај останува во сила во нејзината постоечка форма и содржина за оние земји-членки коишто ја ратификувале, а не ја ратификувале ревидираната конвенција.

Член 17

Англиската и француската верзија на текстот на оваа Конвенција се подеднакво веродостојни.

Член 3

Министерството за труд и социјална политика и Министерството за информатичко општество и администрација се определуваат како надлежни органи на државната управа што ќе се грижат за извршување на Конвенцијата од членот 1 од овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.